

In memoriam Boskovits Miklós

Budapest, 1935. július 26. – Firenze, 2011. december 19.

Jeles kollégánk halálát gyászoljuk. Bár élete hosszabbik és termékenyebbik részében távol élt Magyarországtól, figyelemmel kísértük tevékenységét, egy kicsit úgy, mint a 19. század második felének magyarjai a Párizsban tündöklő Munkácsyt. A festőfejedelem dicsősége persze többek érdeklődésére számíthatott, mint az ő középkori könyvmásoló szerzeteséhez hasonlítható, lelkiismeretes, szorgalmas, de minden feltűnést kerülő, fegyelmezett élete. Ám azokon az előadásokon, amelyeket hazalátogatásai alkalmával az ELTE-n, a Tudományos Akadémián vagy a Szépművészeti Múzeumban tartott, a művészettörténész szakma java magától értetődően igyekezett részt venni. Olyasféle volt a helyzete, mint Tolnay Károlyé, Wilde Jánosé, Antal Frigyesé vagy Bogoy Tamásé, akik politikai okokból vagy egy fajüldözö rezsím nyomására kényszerültek arra, hogy az ország határain kívül éljenek.

Félreértés ne essék: Boskovits nem volt kitéve üldözésnek, de az „illetékesek” egy idő után nem vették jó néven, hogy sokat akart Nyugaton tartózkodni. Mert ő sem idehaza, sem odakint nem foglalkozott ugyan a rendszer megdöntésével, de szöveget ütött a fejükbe, hogy újra és újra külföldi ösztöndíjakat nyert el. Egy meglepetésszerű – és valójában indokolatlan – kiutazási tilalom után úgy látta, hogy veszélybe került, sőt alighanem véget is ért addigi, sűrű külföldi utakkal gazdagított magyarországi kutatói élete, és elhatározta, hogy legközelebbi nyugati útjáról már nem tér vissza. Így az akkori szóhasználat szerint disszidens lett belőle, és arra ítélte magát, hogy soha többé ne térhessen haza. Ezt a tilalmat később nem vették szigorúan, de amikor két évtized múltán újra Budapesten üdvözölhettük, már túlságosan belegyökerezett az ottani világba, semhogy hazatérésre gondolhatott volna. Bár ezzel a lépésével választani kényszerült szülőföldje és kutatási területe között, és az évtizedek során bizonyos értelemben olasszá vált, magyar voltát sohasem tagadta meg. Keresztnevét mindig eredeti formájában írta publikációi fölé, még a magyar ékezetet sem hagyva el róla, így a haláláról hírt adó olasz napilapok és facebook-bejegyzések mindig

1. kép. Boskovits Miklós dolgozószobájában a firenzei Kunsthistorisches Institutban, 2001 júniusában (Végh János felvétele)

italo-ungheresének, profugo ungheresének nevezik vagy *of Hungarian origin*nek mondják. Ez a tudat még családjában is tovább él: tavaly nyár elején született unokája a Francesco Miklós nevet kapta.

Volt azonban mindezt megelőzően egy budapesti előélete. Érettségét a Török Pál utcai Művészeti Gimnáziumban tett, azután felvételizett az egyetemre. Az élet furcsa fintora, hogy őt, aki nemcsak saját évfolyamából, hanem előtte-utána jó néhány másiktól kiemelkedett művészet-történeti tehetségével, első próbálkozásakor elutasították. Szerencsére másodszor is nekifutott, és nagyszerű képességei már a legelső időkben megnyilvánultak. Délutánonként együtt jártunk a Széchényi Könyvtárba, mert akkor egy embernek egyszerre csak két könyvet hoztak ki, kettőnknek tehát négyet. Láttam, mit olvasott, és azt is, hogy akkor még gyenge idegennyelv-tudásával milyen lassan haladt. De aztán azt is megláttam, hogy a közösen olvasott szövegekből a következő napokban megtartott Zádor-szemináriumon mennyivel okosabb rövid előadásokkal, hozzászólásokkal tudott fellépni, mint én.

Tanulmányait 1959-ben fejezte be, 1961-ben pedig egy perspektívatörténeti disszertációval doktori fokozatot kapott. Már egyetemista éveiben leginkább a korai olasz festészet érdekelte, sőt erejének, memóriájának jobb kihasználása érdekében nem is kívánt mással foglalkozni. Szakbarbárnak nem lehetett mondani, de szembetűnő volt, hogy akár művészeti, akár történelmi, irodalmi és egyéb kérdésekben mennyivel tájékozottabb volt bármivel kapcsolatban, ami választott témájához közel esett. Első nagyobb munkája a középkori olasz képek feldolgozása volt a Keresztény Múzeum Mojzer Miklós által szorgalmazott katalógusa számára; ezt két, a Corvina Kiadónál megjelent, szintén az olasz festészet területéhez tartozó könyv követte. Ezekben alaposan tárgyalt, megbízható attribúciókkal látott el csaknem százat a hazánkban található legrégebb olasz képek közül. Megjelentetett egy kötetet Botticelliről – anélkül, hogy szemtől szembe látta volna a mesternek akár egyetlen képét is –, még hozzá terjedelmesebbet, így több részletproblémát érintőt, mint bárki más Magyarországon külföldi művészről, Vayer Lajos Masolinójától eltekintve. (Könyvet viszonylag keveset írt. Fő műfaja a kisebb, de sohasem lényegtelen részleteket megvilágító folyóiratcikk lett.)

A Szépművészeti Múzeumban töltött gyakornoki éve után első munkahelye a Corvina Idegennyelvű Könyvkiadó volt, legimpozánsabb ottani munkájának Vayer Lajos meglehetősen bonyolult szerkezetű Masolino-könyvének az egyszerű kéziratból a végleges állapotú kiadvánnyá fejlesztését mondhatjuk, a képek beszerzését is beleértve. (A kiadói munka nem volt ugyan kedvére való, de az ott eltöltött idő végül sokszorosan megtérült: itáliai éveiben számos figyelemre méltó, sőt a szűkebb szakma számára világhírűnek mondható folyóirat és könyvsorozat szerkesztőjeként jeleskedett.) Számos szócikket írt az akkor készülő négykötetes *Művészeti Lexikon* számára, igényes összefoglalásokat jelentős – kizárólag olasz – mesterekről, például Giottóról, Michelangelóról. Az évek múlásával aztán másra, tudományos ambícióit jobban kielégítő tevékenységre vágyott – a kibontakozást az egyetemi oktatás jelentette számára. 1965-ben az ELTE Művészettörténet Tanszékére került akadémiai kutatói státusban, utóbb óraadási kötelezettséggel. Ez a munkakör elég kötetlen volt, itt több ideje jutott az alkotómunkára, az oktatási időn kívül eső heteket, hónapokat pedig külföldi újtaira fordíthatta. 1966-tól már Német- és Olaszországban is megjelentek cikkei. Utólag azt látjuk, hogy a budapesti egyetemi oktatást gyakori külföldi tartózkodásokkal kombináló életmódját még sokáig folytathatta volna, és bizonyosnak látszik, hogy az 1968-as gyors, kényszerű elszakadást az Akadémia ügyetlen, a fiatal tehetségek itthon tartásának fontossága iránt érzéketlen tisztviselője váltotta ki.

Olaszországba, amint mondani szokás, egyetlen bőrönddel érkezett. Egy ideig jöttek a megélhetés minimumát garantáló ösztöndíjak, köztük már 1970-ben a Villa I Tatti részéről; rendkívüli elismerést tükrözött, hogy ezt egymás után háromszor is neki ítélték. Stabilizálódó egzisztenciá-

jának köszönhetően gyors egymásutánban jelentek meg írásai olasz, angol és német folyóiratokban Spinello Aretinóról, Mariotto di Nardóról, Cenni di Francescóról, nem irányt mutató, de nagyon figyelemreméltó mesterekről. Amikor aztán elfogytak az újonnan érkezett első lépéseit megkönynyító támogatások, lakóhelyet eleinte az idősebb pályatárs, Carlo Volpe nyújtott villájának alagsori házmesterlakásában, az élethez szükséges további anyagi forrást pedig a művészettörténet határterületei biztosították. Ismertető szövegeket készített egyes kiadók vagy fotóscégek akkoriban divatos, az Itália felé özönlő idegenforgalom által nagy mennyiségben igényelt diapozitív-sorozataihoz; szakvéleményt adott műkereskedőknek. (Pusztán ismeretterjesztő jellegű szöveget ezután egyetlenegyszer sem vállalt.) Nagy szerencséjére még a létfenntartás érdekében is alig kellett kimozdulnia választott szakterületéről, a rábízott sorozatok közül egy sem volt a duecentónál korábbi, sem a quattrocentónál későbbi, és az építészet vagy a szobrászat kérdéseire is csupán ritkán kellett kitérnie. Fentebb már említett koncentráció-igényéhez ez nagyon jól illett; ennek mértékéről következzék egy figyelemre méltó történet, amelyet Zádor Anna mesélt, akinek jóvoltából az olasz festészet későbbi nagy tekintélyű tudósa 1964-ben építészettörténész kutatónak maszkírozva tehette lábát először álmai földjére.

A vicenzai Palladio-szemináriumon tartózkodva egy nap elhatározták, hogy bevonatoznak Velencébe. Délelőtt a Galleria dell' Accademián voltak, ahol Boskovits számos trecento képet tanulmányozhatott, és a délutáni városnézés során egyszer csak a Scuola Grande di San Rocco előtt találták magukat. Ide azonban nem akarta betenni a lábát, nehogy Tintoretto rendkívül szuggesztív művészete összezavarja azokat a trecento részleteket, amelyeket ő az Accademián aznap délelőtt a memóriájában felhalmozott. A szakmánkban páratlanul sokoldalú tanárnő bizony megdöbbenve számolt be erről, ugyanakkor elismerését hangoztatta, minthogy imponált neki ez a gondolkodás, a gyönyörködés és az élvezet ilyen vaskövetkezességű kikapcsolása az illető önmaga elé kitűzött célja érdekében.

Számos kisebb-nagyobb cikke után 1975-ben jelent meg egyik legjelentősebb könyve a firenzei trecento késői szakaszáról. Írása első részletes és terjedelemre is tekintélyes feldolgozása a firenzei festészet szempontjából nem éppen szerencsés századvégnek, illetve századfordulónak. Látóköre szélességének, az Olaszországban nyert impressziók iránti nyitottságának figyelemre méltó bizonyítéka, hogy bár akkoriban Magyarországon a művészet társadalom általi meghatározottságának az Antal Frigyes által képviselt, magunk között szólva felvilágosult marxizmusnak mondható változata járta, ő az alkotásoknak a megrendelők és a társadalom által befolyásolt, de – Millard Meiss nevéhez köthetően – sokkal kevésbé determinált voltát tartotta elfogadhatónak. Az attribúciók gondos felépítettsége, a történelmi szituáció felvázolása, a művészek életkörülményeinek érzékeltetése révén általános elismerést váltott ki, sőt e téren az azóta eltelt csaknem négy évtized alatt sem akadt párja. (Folytatásának tekinthetjük egy későbbi tanulmányát egy Masaccio életművének korai szakaszát nyomozó, 2002-ben napvilágot látott tanulmánykötetben.)

2. kép. Boskovits Miklós és felesége, Serena Padovani Firenzében, 2001 júniusában
(Végh János felvétele)

3. kép. Boskovits Miklós Luxembourgban, 2005 (Jékely Zsombor felvétele)

Nem kis mértékben ennek a könyvnek köszönhetően 1977-ben olasz földön is sikerült bekerülnie az egyetemi oktatók sorába, Cosenzában lett professzor. Kivételes munkabírásának, a választott témák iránti leküzdhetetlen érdeklődésének köszönhetően még a Firenze–Cosenza közötti kimerítő utazásokat is haszonnal tudta tölteni: rengeteget olvasott és nyilván írt is a vonaton a már alaposabban át- meg átvizsgált Firenzen, Toscanán kívül egyes, nem eléggé feldolgozott vidékek, így Umbria és Marche alig ismert, még a teljességre törekvő felsorolásokban is csupán kötelességszerűen megemlített művészegyéniségeiről. Ekkor is, később is fontosnak tartotta, hogy ne csak a nagyokkal foglalkozzék, hanem a maguk helyén tisztességesen dolgozó és ott fontos szerepet betöltő kisebb tehetségeket szintén bevigye a köztudatba. „Probably one of the Miklós Masters” – mondták az I Tattiban, ha egy alig ismert trecentistára fordult a szó. Cosenzai éveitől kezdve a *Dizionario biografico degli italiani* rendszeres szállítója is volt, ha „C” betűs korai olasz festőről szóló szócikkre volt szükségük, még sokáig hozzá fordultak, és később a Giottoról szólóra is őt kérték fel.

Itáliában való meggyökerezésének fontos állomása volt, hogy családot alapított, gyermeke született. Felesége szintén szak-

mabeli, cikkeit, könyveit Serena Padovani név alatt találjuk. Később ő is komoly szakmai karriert futott be, a Palazzo Pitti legjelentősebb gyűjteményének, a Galleria Palatinának lett az igazgatója.

1980-ban aztán egy ennél sokkal közelebbi, és középkori művészeti hagyományokban gazdagabb helyre került: a milánói Università Cattolicának lett tanszékvezetője. Ettől kezdve írásaiban is sűrűn felbukkannak a lombard trecentóval kapcsolatos témák, és bekerült az ott kiadott *Arte cristiana* szerkesztői közé. Itteni éveinek munkája több impozáns katalógus megjelentetése, illetve előkészítése, amelyekre a világ néhány híres múzeuma vagy gyűjteménye írt ki pályázatot. A legfontosabbak a berlini képtár és a washingtoni National Gallery, továbbá az akkor még luganói Thyssen–Bornemisza-gyűjtemény, a milánói Martello-gyűjtemény, a Gazzadában található Cagnola-gyűjtemény, végül az egyesült államokbeli Newarkban (Delaware) található Alana-gyűjtemény. Mindegyiknél csak a régi olasz képek feldolgozását vállalta, és nemegyszer kockáztatott meglepetést kiváltó új attribúciókat. Folytatódott a kismesterek kutatása, melynek eredményeiről a kiállítási katalógusok hasábjain, konferenciákon megtartott előadásokban és persze legtöbbször *Arte cristiana*-cikkekben értesülhettünk. Fontos műfajává vált a kutatás aktuális állapotának felmérése, amely a múzeumi vagy gyűjteményi katalógusok minden egyes tételének természetes mellékterméke; ezenkívül számos olyan cikket írt, amelyekkel az egyes területek specialistáinak tisztánlátását kívánta szolgálni. Ezek közül legimpozánsabb a 2000-es Giotto-kiállítás katalógusát bevezető tanulmányok sora; ezeket ugyan egy tanítványa állította össze, de teljes mértékben a mester szellemében készültek.

Mindezeknél impozánsabb, a legnagyobb tiszteletet kiváltó vállalkozása a *Critical and Historical Corpus of Florentine Painting* című sorozat folytatása, egy elismerő recenzió kifejezésével élve „új életre keltése”. Ezt 1930-ban kezdte Richard Offner amerikai egyetemi tanár azal a szándékkal, hogy a festészet területén olyannyira termékeny város alkotásait összegyűjtse. Ő maga kiindulásként a kezdetektől a trecento végéig terjedő periódusra gondolt, a hatalmas vállalkozás azonban olyannak bizonyult, amelyet csak elkezdni lehet, ám belátható időn belül befejezni nem. Még a barcelonai Sagrada Família is hamarabb lesz készen, mint ez a sorozat, mivel

ott csak a pénz szűkös vagy bőséges volta szabja meg a haladás menetét, itt viszont a szellemi kapacitás. A kezdeményező, majd nem sokkal ezt követően az irányítást folytató munkatárs halála után az impozáns vállalkozás leállásától lehetett tartani, amikor Boskovits 1984-ben elvállalta a további munkálatokat. Itt alapvetően szerkesztői feladatot végzett: az újabbnál az egymást követő egységek méretének meghatározását, a munkatársak kiválasztását, tevékenységük állandó nyomon követését, elakadások esetén a segítség megszervezését. A már egyszer megjelenteknél az azóta eltelt évtizedek eredményeit jegyzetekben és bibliográfiai kiegészítésekben csatolta az eredeti szöveghez, néhány kötetnek egyébként részben vagy egészben szerzője is volt.

Az Offner-féle rendkívül terjedelmes könyvsorozat – nem lehetett rövidebb, hiszen a világ termékenységében, művészi értékében és messze sugárzó hatásában legjelentősebb festőiskolájának bemutatását vállalta a számos művész jellemzésével, a rengeteg képről szóló minden érdemi véleménynyilvánítás összegyűjtésével és értékelésével – már hosszú ideje a stíluskritikai iskola bravúrájának számít. Minthogy azonban ezt a vizsgálati módszert egyre kevésbé tekintik a művészettörténész munka javának, az is előfordult, hogy Boskovitsot egy idejétmúlt iskola avult problémákkal küszködő képviselőjének minősítették. Saját munkamódszeréről az a véleménye, hogy minden kép valóságos univerzum, rendkívül sok szempontból lehet és kell vizsgálni. Ám mielőtt ezekbe belemélyedünk – mondja –, tudnunk kell, hogy ki festette, és ehhez igenis szükséges a stíluskritikai módszer. Ő egyébként sohasem állt meg a mester nevének megállapításánál, mindig törekedett a kép vallásos hátterének, a művész és a társadalom kapcsolatának és számos hasonló összefüggésnek a vizsgálatára is.¹

Ezt a munkát még Firenzében is csak egyetlen helyen lehetett végezni, az impozáns könyvtárral és fotótárral ellátott Kunsthistorisches Institut in Florenz falai között. Minthogy a kiadvány folytatásának rendkívüli jelentőségével az intézet mindenkori vezetése is tökéletesen tisztában volt, biztosítottak számára egy viszonylag nagy alapterületű külön szobát. Ez egy padlástérben volt, ahol alulról látni lehetett a cserepeket, és ahová csak egy meglehetősen hosszú és meredek lépcsőn lehetett feljutni; a bútorok kényelmetlenek voltak, a székek fájdalmasan nyikorogtak, de itt – egy-egy alkalmi segítő ideiglenes befogadásától eltekintve – a kutató egyedül lehetett lentről felcipelte könyveivel, dossziék folyómétereit megtöltő feljegyzéseivel. Az okos könyvek és az évtizedeken keresztül gyűjtögetett feljegyzések társaságát nagyra becsülte: egy apró történet is bizonyítja, mennyire. Egyszer egy német kolléganővel beszélgetett az előző szép május végi napokról. Mindketten felnőtt fejjel kerültek oda, így nagyra értékelték kedves Toscanájukat, és akkor éppen a hölgy volt beszédes kedvében. Nem győzte mondani, hogy a gondozott táj, a szépen zöldülő dombok, a kapukat ugyan üzleti haszon reményében szélesre táró, ám ezzel együtt utolérhetetlenül kedves borospince-tulajdonosok, a Duomo kupolájának meglepetésszerűen néha még nagy távolságban is felbukkanó látványa – ez maga a Paradicsom. Amikor aztán kiment a szobából, Boskovits hozzám fordulva kedvesen így zárta le a témát: „Csacs ez a Katharine (nőkre szerette használni ezt a jelzőt), nem tudja, hogy a Paradicsom nem odakint van, hanem idebent” – és körbematott birodalmán.

Egy milánói évtized után, 1995-ben meghívást nyert a firenzei egyetemre, az előzőleg Roberto Longhi, majd Mina Gregori által betöltött művészettörténeti tanszék vezetésére. Ezzel a legnagyobb elismeréssel övezett pozíciót töltötte be, amely magyar művészettörténésznek valaha is megadatott. Egy magyar tudós külföldi elismertségének a háta mögött lezajló folyosói beszélgetések elismerő megállapításain kívül általában az a csúcса, amikor egy-egy kongresszu-

¹ A legélesebb összeütközés az Offner-sorozat egyik kötetével kapcsolatban tört ki, a pengeváltásból jól megismerhetjük az ellenfelek teljes érvkészletét. Michael Viktor SCHWARZ: Boskovits, Miklós: The origins of Florentine painting 1100–1270: a critical and historical corpus of Florentine painting ... , section I, Vol. I. – Florenz, Giunti, 1993 [rec.], *Kunstchronik*, 48, 1995, 275–286; Boskovits, Miklós: Florentine painting... Leserbrief, *Kunstchronik*, 48, 1995, 635–638.

son jól szerepel, esetleg elnököl, nemzetközi bizottságokba ismételten meghívást kap, külföldi egyetemeken vendég-előadást tart. De Olaszország egyik legrangosabb egyetemén tanszéket vezetni – ez addig senkinek sem adatott meg, és még valószínűleg sokáig nem is látunk rá példát.

Nyugdíjba vonulása után még jó ideig segítette (bibliográfiai és egyéb tanácsadással, kikérdezéssel, információkkal) a tanszék szakdolgozatot író növendékeit, és két különös, mifelénk teljesen szokatlan feladatot is magára vállalt. Részt vett azoknak az elítélteknek a távoktatásában, akiknek büntetésük letöltésének ideje alatt akár értelmes elfoglaltságként, akár egy későbbi életpálya előkészítéseként ilyen lehetőséget biztosítanak, és konzultációra, vizsgáztatásra maga is bejárt börtönökbe. Saját egykori tanszékének olvasótermében pedig heti két délutánra elvállalta a diákok által kiolvasott könyvek visszaszorolását, ráadásul az esetleg elrongyolódott példányokat saját költségén újrakötötte. Tudományos tevékenységét azonban utolsó napjaiig folytatta, részben a szerkesztés jellegűeket, részben a nagyobb lélegzetű saját munkákat; egy *Medieval Panel Painting in Tuscany* című mű egyharmadát novemberben küldte el a kiadóba.

Bibliográfiája önmagáért beszél: nem sok magyar művészettörténész írt nála többet. Tovább növeli írásainak becsét, hogy az egyetemes művészettörténet egyik legrégebben és legalaposabban kutatott területén, a korai olasz festészet terén tevékenykedett. A magyar témák gyakran egy-egy jelenség első rögzítései, és a szóban forgó szerzőnek esetleg alig van konkurenciája. Boskovits azonban nagyon erős nemzetközi mezőnyben állta meg helyét, amint a fentiekből is kiderült, nem eredménytelenül.

Végezetül néhány szó arról, hogyan kapcsolódott ez a firenzeiév vált honfitársunk mégis Magyarországhoz, a magyar tudományhoz. A hazai művészethez tudományos igénnyel nem közeledett, bár fiatal éveiben sokat foglalkoztatta M. S. mester, érdekes megállapításokat tett kompozíciói és a korabeli liturgikus dráma összefüggéseiről; erről szóló írása szokatlan helyen, a *New Hungarian Quarterly* hasábjain jelent meg. *Vigilia del Rinascimento* című könyvének előszavában hálásan említi a rá legnagyobb hatást gyakorló egyetemi tanárokat – Zádor Annát, Vayer Lajost és Váczy Pétert –; Vayer Lajosról két nekrológot is írt, egyet az *Új Művészet*, egy másikat az *Arte cristiana* számára. Minden magyart szívesen fogadott, aki őt Firenzében felkereste, köztük egyetemista csoportokat is, akár a fentebb jellemzett Paradicsomban. Egyet s mást tett is még odakerülésük érdekében: az általa szervezett Fondo amicizia nem egy kollégánkat segítette hozzá egy-egy hónapos ösztöndíjjal az I Tattiban való kutatáshoz. Az *Arte cristiana*-ban 1983 után feltűnően magas lett a magyar szerzőktől megjelent cikkek száma. Az ő közvetítésével került két külföldön élő, de magát magyarnak tartó festő (Lakner László, Urbán János) önarcképe az Uffizi gyűjteményébe. Annak érdekében is tett erőfeszítéseket, hogy katalógus szülessen az ott őrzött magyar képekről, és 2011 folyamán még jóvá tudta hagyni az elkészült kéziratot; az ő személyes rábeszélésére döntött úgy a jeles firenzei múzeum, hogy 2013 őszén kiállításon mutatja be ezeket a festő-önarcképeket. 1998-ban a Magyar Tudományos Akadémia külső tagja lett, székfoglaló előadásának publikálására azonban sajnálatos módon nem került sor.

4. kép. Boskovits Miklós 2009-ben a firenzei egyetemen
(a család archívumából)

BOSKOVITS MIKLÓS BIBLIOGRÁFIÁJA

- A perspektívakutatás kérdése a művészettörténeti irodalomban, *Művészettörténeti Értesítő*, 9, 1960, 177–191.
- Bolognai „Imago Pietatis”, *Az Országos Szépművészeti Múzeum Közleményei*, 16, 1960, 124–131.
- Un „Christ de Pitié” bolonais, *Bulletin du Musée Hongrois des Beaux-Arts*, 16, 1960, 51–63.
- Gombrich, Ernst H.: Art and illusion. New York 1960 (rec.), *Művészettörténeti Értesítő*, 10, 1961, 61–63.
- Gombrich, Ernst H.: Art and illusion. New York 1960 (rec.), *Acta Historiae Artium Academiae Scientiarum Hungaricae*, 7, 1961, 337–339.
- Panofsky, Erwin: Renaissance and renaissances in western art. Stockholm 1960 (rec.), *Acta Historiae Artium Academiae Scientiarum Hungaricae*, 8, 1962, 159–163.
- On the trail of an old Hungarian master, *New Hungarian Quarterly*, 3, 1962, 96–109.
- Egy Madonna-kép Niccolò di Pietro Gerini műhelyéből, *Az Országos Szépművészeti Múzeum Közleményei*, 1962, 21, 117–121.
- Une Madone de l’atelier de Niccolò di Pietro Gerini, *Bulletin du Musée Hongrois des Beaux-Arts*, 21, 1962, 21–30.
- „Quello ch’è dipintori oggi dicono prospettiva” Contributions to 15th century Italian art theory, 1, *Acta Historiae Artium Academiae Scientiarum Hungaricae*, 8, 1962, 241–260.
- „Quello ch’è dipintori oggi dicono prospettiva” Contributions to 15th century Italian art theory, 2, *Acta Historiae Artium Academiae Scientiarum Hungaricae*, 9, 1963, 139–162.
- Botticelli, Budapest, Képzőművészeti Alap Kiadóvállalata, 1963 (németül: Budapest, Corvina, 1964).
- Az Esztergomi Keresztény Múzeum képtára*, [összeáll.] BOSKOVITS MIKLÓS–MOJZER MIKLÓS–MUCSI ANDRÁS, Budapest, Akadémiai, 1964.
- L’art du gothique et de la renaissance (1300–1500)*. Bibliographie raisonnée des ouvrages publiées en Hongrie, [réd. par] MIKLÓS BOSKOVITS, Budapest, Institut d’Histoire de l’Art de l’Université „Eötvös Loránd” et le Bureau Central de Propagande des Musées Hongrois, 1965, 1–2.
- Christian art in Hungary. Collections from the Esztergom Christian Museum*, [arranged by] MIKLÓS BOSKOVITS–MIKLÓS MOJZER–ANDRÁS MUCSI, Budapest, Publishing House of the Hungarian Academy of Sciences, 1965 (német és orosz nyelven is; újabb német kiadása: 1967).
- Nemzetközi művészettörténeti konferencia Budapesten (1965. május 4–8.), *Magyar Tudományos Akadémia – Társadalmi-történeti Tudományok Osztályának Közleményei*, 14, 4. sz., 1965, 383–389.
- Alberti, Leon Battista, in *Művészeti Lexikon*, 1, [főszerk.] ZÁDOR ANNA–GENTHON ISTVÁN, Budapest, Akadémiai, 1965, 36.
- Botticelli, Sandro, in *Művészeti Lexikon*, 1, [főszerk.] ZÁDOR ANNA–GENTHON ISTVÁN, Budapest, Akadémiai, 1965, 283–285.
- Brunelleschi, Filippo, in *Művészeti Lexikon*, 1, [főszerk.] ZÁDOR ANNA–GENTHON ISTVÁN, Budapest, Akadémiai, 1965, 315–317.
- Ipotesi su un pittore umbro del primo Trecento, *Arte antica e moderna*, 30, 1965, 113–123.
- Un’opera probabile di Giovanni di Bartolomeo Cristiani e l’iconografia della „Preparazione alla Crocifissione”, *Acta Historiae Artium Academiae Scientiarum Hungaricae*, 11, 1965, 69–94.
- Svájci művészet a XX. században – Gondolatok egy kiállításon, *Művészet*, 6, 1965, 10. sz., 18–20.
- La scuola di Giotto*, Milano, Fabbri, 1966 (I maestri del colore 248).
- „Giotto born again”. Beiträge zu den Quellen Masaccios, *Zeitschrift für Kunstgeschichte*, 29, 1966, 51–66.
- Giovanni da Milano*, Firenze, Sadea/Sansoni, 1966 (I diamanti dell’arte 13).
- Timár László: Michelangelo Buonarroti. Budapest, 1964 (rec.), *Művészettörténeti Értesítő*, 15, 1966, 145–148.
- Ancora su Spinello: proposte e inediti, *Antichità viva*, 5, 1966, 2, 23–28.
- Korai olasz táblaképek*, Budapest, Corvina, 1966 (angol, francia, német és orosz nyelven is).
- Giorgione, in *Művészeti Lexikon*, 2, [főszerk.] ZÁDOR ANNA–GENTHON ISTVÁN, Budapest, Akadémiai, 1966, 213–216.
- Giotto di Bondone, in *Művészeti Lexikon*, 2, [főszerk.] ZÁDOR ANNA–GENTHON ISTVÁN, Budapest, Akadémiai, 1966, 216–219.
- Un’apertura per Francesco Neri da Volterra, *Antichità viva*, 6, 1967, 2. sz., 3–11.
- A Trattato della pittura és Leonardo művészetelmélete, in *Leonardo da Vinci: A festészetről*, Budapest, Corvina, 1967, 5–30.
- Leonardo da Vinci, in *Művészeti Lexikon*, 3, [főszerk.] ZÁDOR ANNA–GENTHON ISTVÁN, Akadémiai, 1966, Budapest, 1967, 74–77.
- Masaccio, in *Művészeti Lexikon*, 3, [főszerk.] ZÁDOR ANNA–GENTHON ISTVÁN, Budapest, Akadémiai, 1967, 256–257.
- Masolino, in *Művészeti Lexikon*, 3, [főszerk.] ZÁDOR ANNA–GENTHON ISTVÁN, Budapest, Akadémiai, 1967, 258–260.
- Michelangelo, in *Művészeti Lexikon*, 3, [főszerk.] ZÁDOR ANNA–GENTHON ISTVÁN, Budapest, 1967, 328–335.

- Der Meister der Santa Verdiana: Beiträge zur Geschichte der florentinischen Malerei um die Wende des 14. und 15. Jahrhunderts, *Mitteilungen des Kunsthistorischen Institutes in Florenz*, 13, 1967/68, 1–2. sz., 31–60.
- Some early works of Agnolo Gaddi, *The Burlington Magazine*, 110, 1968, 209–215.
- Sull'attività giovanile di Mariotto di Nardo, *Antichità viva*, 7, 1968, 5. sz., 3–13.
- Ägypten, in *Lexikon der christlichen Ikonographie*, 1, [Hgg.] Engelbert KIRSCHBAUM, Rom (et al.), Herder, 1968, 81.
- Androgyne, in *Lexikon der christlichen Ikonographie*, 1, [Hgg.] Engelbert KIRSCHBAUM, Rom (et al.), Herder, 1968, 118–119.
- Caritas, in *Lexikon der christlichen Ikonographie*, 1, [Hgg.] Engelbert KIRSCHBAUM, Rom (et al.), Herder, 1968, 349–352 (in Zusammenarbeit mit Maria WELLERSHO VON THADDEN).
- Elefant, in *Lexikon der christlichen Ikonographie*, 1, [Hgg.] Engelbert KIRSCHBAUM, Rom (et al.), Herder, 1968, 598–600.
- Ein Vorläufer der spätgotischen Malerei in Florenz: Cenni di Francesco di ser Cenni, *Zeitschrift für Kunstgeschichte*, 31, 1968, 273–292.
- Mariotto di Nardo e la formazione del linguaggio tardo-gotico a Firenze negli anni intorno al 1400, *Antichità viva*, 7, 1968, 6. sz., 21–31.
- Toszkán kora reneszánsz táblaképek*, Budapest, Corvina, 1968 (angol, francia, német és orosz nyelven is; második kiadás: 1978).
- Raffaello, in *Művészeti Lexikon*, 4, [főszerk.] ZÁDOR Anna–GENTHON István, Budapest, Akadémiai, 1968, 11–16.
- „The Art of painting in Florence and Siena from 1250 to 1500“: appunti su un catalogo di mostra, *Acta Historiae Artium Academiae Scientiarum Hungaricae*, 14, 1968, 106–109.
- Sutton, Denys: The art of painting in Florence and Siena from 1250 to 1500. London, 1965 (rec.), *Acta Historiae Artium Academiae Scientiarum Hungaricae*, 14, 1968, 106–109.
- Un pittore „espressionista“ del trecento umbro, *Atti del sesto convegno di studi umbri*, 1, 1968, 116–130.
- Mariotto di Cristofano: un contributo all'ambiente culturale di Masaccio giovane, *Arte illustrata*, 2, 1969, 13–14. sz., 4–13.
- Giotto: la cappella degli Scrovegni. Tutti gli affreschi, Firenze, Scala, 1969.
- Il problema di Antonius Magister e qualche osservazione sulla pittura marchigiana del Trecento, *Arte illustrata*, 2, 1969, 17–18. sz., 4–19.
- Due secoli di pittura murale a Prato: aggiunte e precisazioni, *Arte illustrata*, 3, 1970, 25–26. sz., 32–47.
- Giovanni Bonsi, in *Dizionario biografico degli italiani*, 13, Roma, Istituto della enciclopedia italiana, 1970, 383–384.
- Hermes Trismegistos, in *Lexikon der christlichen Ikonographie*, 2, [Hgg.] Engelbert KIRSCHBAUM, Rom (et al.), Herder, 1970, 246–247.
- Hieroglyphen, humanistische, in *Lexikon der christlichen Ikonographie*, 2, [Hgg.] Engelbert KIRSCHBAUM, Rom (et al.), Herder, 1970, 254–255 (in Zusammenarbeit mit Lore KANTE).
- Kreuzabnahme, in *Lexikon der christlichen Ikonographie*, 2, [Hgg.] Engelbert KIRSCHBAUM, Rom (et al.), Herder, 1970, 590–595 (in Zusammenarbeit mit Géza JÁSZAI).
- Kreuzannagelung, in *Lexikon der christlichen Ikonographie*, 2, [Hgg.] Engelbert KIRSCHBAUM, Rom (et al.), Herder, 1970, 600–601.
- Kreuzaufrichtung, in *Lexikon der christlichen Ikonographie*, 2, [Hgg.] Engelbert KIRSCHBAUM, Rom (et al.), Herder, 1970, 601–602.
- Kreuzbesteigung, in *Lexikon der christlichen Ikonographie*, 2, [Hgg.] Engelbert KIRSCHBAUM, Rom (et al.), Herder, 1970, 602–605.
- Krokodil, in *Lexikon der christlichen Ikonographie*, 2, [Hgg.] Engelbert KIRSCHBAUM, Rom (et al.), Herder, 1970, 659.
- Nuovi studi su Giotto e Assisi, *Paragone*, 22, 1971, 261. sz., 34–56.
- Notes sur Giovanni da Milano, *Revue de l'art*, 11, 1971, 55–58.
- Orcagna in 1357 and in other times, *The Burlington Magazine*, 113, 1971, 239–251.
- Appunti su un libro recente, *Antichità viva*, 10, 1971, 5. sz., 3–15.
- Braccini, Andrea di Pietro e Atto di Pietro, in *Dizionario biografico degli italiani*, 13, Roma, 1971, 631–632.
- „Prospettiva“, in *Arte – Enciclopedia Feltrinelli Fischer*, 2. a cura di Previtali, Giovanni, Milano, Feltrinelli, 1971, 115–130.
- Su Don Silvestro, Don Simone e la „Scuola degli Angeli“, *Paragone*, 23, 1972, 265. sz., 35–61.
- Offner, Richard; Steinweg, Klara: Giovanni del Biondo: part II. – New York, 1969 (rec.), *The Art Bulletin*, 54, 1972, 205–208.
- Giunta Pisano: una svolta nella pittura italiana del Duecento, *Arte illustrata*, 6, 1973, 339–352.
- Cennino Cennini: pittore nonconformista, *Mitteilungen des Kunsthistorischen Institutes in Florenz*, 17, 1973, 2–3. sz., 201–222.
- Pittura umbra e marchigiana fra Medioevo e Rinascimento: studi nella Galleria Nazionale di Perugia, *Annali della Scuola Normale Superiore di Pisa, Classe di Lettere e Filosofia*, 3. Ser. 1974, 4, 1792–1799.
- A dismembered polyptych, Lippo Vanni and Simone Martini, *The Burlington Magazine*, 116, 1974, 367–376.
- Osservazioni sulla pittura tardogotica nelle Marche, *Atti del Convegno Interregionale di Studi: rapporti artistici fra le Marche e l'Umbria* (1974), Perugia, 1975, 29–48.
- Una scheda e qualche suggerimento per un catalogo dei dipinti ai Tatti, *Antichità viva*, 14, 1975, 2. sz., 9–21.
- Capanna, Puccio, in *Dizionario biografico degli italiani*, 18, Roma, Istituto della enciclopedia italiana, 1975, 384–387.
- Il maestro del bambino vispo: Gherardo Starnina o Miguel Alcañiz? *Paragone*, 26, 1975, 307. sz., 3–15.

- Pittura fiorentina alla vigilia del Rinascimento, 1370–1400*, Firenze, Edam, 1975.
- Appunti sull'Angelico, *Paragone*, 27, 1976, 313. sz., 30–54.
- Cimabue e i precursori di Giotto: affreschi, mosaici e tavole*, Firenze, Scala Istituto Fotografico Editoriale, 1976 (Collana di monografie d'arte).
- Un' adorazione dei Magi e gli inizi dell'Angelico*, Bern, Stämpfli, 1976 (Monographien der Abegg-Stiftung Bern 11).
- Una ricerca su Francesco Squarcione, *Paragone*, 28, 1977, 325. sz., 40–70.
- Intorno a Coppo di Marcovaldo, *Scritti di storia dell'arte in onore di Ugo Procacci*, 1, Milano, Electa, 1977, 94–105.
- Cole, Bruce M.: Agnolo Gaddi. Oxford 1977 (rec.), *The Art Bulletin*, 60, 1978, 707–711.
- Ferrarese painting about 1450: some new arguments, *The Burlington Magazine*, 120, 1978, 370–385.
- Gli affreschi del duomo di Anagni: un capitolo di pittura romana, *Paragone*, 30, 1979, 357. sz., 3–41.
- Ceccarelli, Naddo, in *Dizionario biografico degli italiani*, 23, Roma, Istituto della enciclopedia italiana, 1979, 207–209.
- Cecco di Pietro, in *Dizionario biografico degli italiani*, 23, Roma, Istituto della enciclopedia italiana, 1979, 284–285.
- Cenni di Pepe (Pepo), detto Cimabue, *Dizionario biografico degli italiani*, 23, Roma, Istituto della enciclopedia italiana, 1979, 537–544.
- In margine alla bottega di Agnolo Gaddi, *Paragone*, 30, 1979, 355. sz., 54–62.
- Una croce riminese, *Paragone*, 30, 1979, 357. sz., 41–47.
- Su Niccolò di Buonaccorso, Benedetto di Bindo e la pittura senese del primo quattrocento, *Paragone*, 31, 1980, 359–361. sz., 3–22.
- Cole, Bruce M.: Masaccio and the art of early Renaissance Florence. Bloomington, Indiana University Press, 1980 (rec.), *Renaissance Quarterly*, 34, 1981, 415–419.
- Gli affreschi della Sala dei Notari a Perugia e la pittura in Umbria alla fine del XIII secolo, *Bollettino d'Arte*, 6. Ser. 66, 1981, 9. sz., 1–42.
- White, John: Duccio: Tuscan art and medieval workshop. London, Thames & Hudson, 1979 (rec.), *The Art Bulletin*, 64, 1982, 496–502.
- Stubblebine, James H.: Duccio di Buoninsegna and his school, Princeton/N. J., Princeton University Press, 1979 (rec.), *The Art Bulletin*, 64, 1982, 496–502.
- Un tableau inédit de Carlo Braccesco, *Revue de l'art*, 57, 1982, 77–78.
- Sandro Lombardi: Jean Fouquet, Firenze, Salimbeni, 1983 (rec.), *Arte cristiana*, N. S. 71, 1983, 255.
- La fase tarda del Beato Angelico, una proposta di interpretazione, *Arte cristiana*, N. S. 71, 1983, 11–24.
- Coppo di Marcovaldo, *Dizionario biografico degli italiani*, 28, Roma, Istituto della enciclopedia italiana, 1983, 631–636.
- Proposte per Pietro Cavallini, *Roma anno 1300: atti del congresso internaz. di storia dell'arte medievale* (Roma, 19–24/5/1980), Roma, L'Erma di Bretschneider, 1983, 297–315.
- Il gotico senese rivisitato, proposte e commenti su una mostra, *Arte cristiana*, N. S. 71, 1983, 259–276.
- Celebrazioni dell'VIII centenario della nascita di San Francesco, *Arte cristiana*, N. S. 71, 1983, 203–214.
- La fase tarda del Beato Angelico: una proposta di interpretazione, *Arte cristiana*, N. S. 71, 1983, 11–24.
- Una vetrata e un frammento d'affresco di Giotto nel museo di Santa Croce, *Scritti di storia dell'arte in onore di Federico Zeri*, Milano, Electa, 1984, 39–45.
- Il maestro di Santa Barbara a Matera, *Scritti di storia dell'arte in onore di Roberto Salvini*, Firenze, Sansoni, 1984, 233–237.
- La decorazione pittorica del presbitero della basilica, in *S[ant] Abbondio lo spazio e il tempo: tradizione storica e recupero architettonico*, [S. I. s. n.], (Como, New Press, 1984), 262–270.
- Carlo Volpe in memoriam, *Arte cristiana*, N. S. 72, 1984, 130.
- La decorazione pittorica del presbitero nella basilica di S. Abbondio in Como: appendice; la fortuna critica degli affreschi, *Arte cristiana*, N. S. 72, 1984, 369–380.
- Offner, Richard: *A critical and historical corpus of Florentine painting. – The painters of the miniaturist tendency*, Sec. 3., Vol. 9, Florence, Giunti, 1984. A new edition with additional notes and bibliography by Miklós Boskovits.
- Iniziali miniate e tavolette di Biccherna: studi recenti sul „dipingere in miniatura”, *Arte cristiana*, N. S. 73, 1985, 327–338.
- Raffaello nella Stanza di Eliodoro: problemi (soprattutto) cronologici, *Arte cristiana*, N. S. 73, 1985, 222–234.
- Cristiani, Giovanni, in *Dizionario biografico degli italiani*, 31, Roma, Istituto della enciclopedia italiana, 1985, 14–17.
- The Martello collection: paintings, drawings and miniatures from the XIVth to the XVIIIth centuries*. Florence, Centro Di, 1985.
- Per Jacopo Bellini pittore (postilla ad un colloquio), *Paragone*, 36, 1985, 419/423. sz., 113–123.
- Ulrike Bauer-Eberhardt: Die italienische Miniaturen des 13.–16. Jahrhunderts. München, Staatliche Graphische Sammlung, 1984 (rec.), *Arte cristiana*, N. S. 73, 1985, 327–338.
- Iniziali miniate e tavolette di Biccherna: studi recenti sul „dipingere in miniatura”, *Arte cristiana*, N. S. 73, 1985, 327–338.
- Fra Filippo Lippi, i carmelitani e il rinascimento, *Arte cristiana*, N. S. 74, 1986, 235–280.
- Offner, Richard: *A critical and historical corpus of Florentine painting – The School of the St. Cecilia Master*, Sec. 3, Vol. 1, Florence, Giunti, 1986. A new edition with additional notes and bibliography by Miklós Boskovits.
- Arte e formazione religiosa: il caso del Beato Angelico, in *L' Uomo di fronte all'arte: valori estetici e valori religiosi: atti del 55o corso di aggiornamento culturale dell'Università Cattolica* (La Spezia, 8–13. sett. 1985), Milano, Vita e pensiero, 1986, 153–164.

- Considerations on Pietro and Ambrogio Lorenzetti, *Paragone*, 37, 1986, 439. sz., 3–16.
- Giovanni Bellini: quelques suggestions sur ses débuts, *Revue du Louvre*, 36, 1986, 387–393.
- Un nuovo strumento per la conoscenza della miniatura fiorentina del Rinascimento, *Arte cristiana*, N. S. 74, 1986, 277–280.
- Considerations on Pietro and Ambrogio Lorenzetti, *Paragone*, 37, 1986, 439. sz., 3–16.
- Sul trittico di Simone Martini e di Lippo Memmi, *Arte cristiana*, N. S. 74, 1986, 69–78.
- Dipinti italiani del XIV e XV secolo in una raccolta milanese*, [con la collaborazione di] TARTUFERI, Angelo–TOGNOLI BARDIN, Luisa, Milano, Silvana, 1987.
- Un corpus delle chiese di Siena – Die Kirchen von Siena, hrsg. von Peter Anselm Riedl und Max Seidel. München, Bruckmann, 1985 (rec.), *Arte cristiana*, N. S. 75, 1987, 257–259.
- La decorazione pittorica del cappellone di San Nicola a Tolentino, in *Atti del convegno San Nicola, Tolentino, le Marche, Tolentino (MC)*, 1987, 245–252.
- Nicolò Corso e gli altri: spigolature di pittura lombardo-ligure di secondo Quattrocento, *Arte cristiana*, N. S. 75, 1987, 351–386.
- Offner, Richard: *A critical and historical corpus of Florentine painting – The fourteenth century, elder contemporaries of Bernardo Daddi*, Sec. 3, Vol. 2, Florence, Giunti, 1987. A new edition with additional notes and bibliography by Miklós BOSKOVITS.
- La storia Electa della pittura italiana: sotto il segno di Longhi una storia della pittura per zone e scuole anziché per date, *Il giornale dell'arte*, 5, 1987, 48. sz., 56.
- Il percorso di Masolino: precisazioni sulla cronologia e sul catalogo, *Arte cristiana*, N. S. 75, 1987, 47–66.
- Frühe italienische Malerei: Staatliche Museen Preussischer Kulturbesitz, Gemäldegalerie Berlin; Katalog der Gemälde*, Berlin, Gebr. Mann, 1988.
- Arazzi rubensiani nel Museo diocesano di Ancona e la Confraternita del S. S. Sacramento, a „Meeting per l'amicizia fra i popoli” alkalmával rendezett kiállítás bevezetője, Rimini, Villa Verucchio, 1988.
- Arte in Lombardia tra Gotico e Rinascimento*, catalogo, Milano, Palazzo Reale, [progetto scientifico della mostra] Miklós BOSKOVITS, Milano, Fabbri, 1988, 9–49, 164–176, 182–185, 216–219, 224–225, 248–249, 268.
- Immagine e preghiera nel tardo Medioevo: osservazioni preliminari, *Arte cristiana*, N. S. 76, 1988, 93–104.
- Pietro da Rimini, in *La pittura fra Romagna e Marche nella prima metà del Trecento*, atti del convegno (Mercatello sul Metauro, Pesaro–Urbino, 1987), in *Notizie da Palazzo Albani*, 16, 1988, 1. sz., 35–50.
- In ricordo di Stella Matalon, *Arte cristiana*, N. S. 76, 1988, 112.
- Offner, Richard: *A critical and historical corpus of Florentine painting – The works of Bernardo Daddi*, Sec. 3., Vol. 3, Florence Giunti, 1989. A new edition with additional notes and bibliography by Miklós BOSKOVITS.
- La nascita di un ciclo di affreschi del Trecento: la decorazione del Cappellone di San Nicola a Tolentino, *Arte cristiana*, N. S. 77, 1989, 3–26.
- Pittura e miniatura a Milano: Duecento a primo Trecento, *La nuova città dal Comune alla Signoria* [a cura di Carlo BERTELLI]. Milano, Electa, 1989, 26–69.
- Early Italian painting: 1290–1470. The Thyssen-Bornemisza Collection*, in collab. with Serena PADOVANI, London, Sotheby's Publ., 1990.
- Martindale, Andrew: Simone Martini. – Complete Ed. Oxford, Phaidon, 1988 (rec.), *Kunstchronik*, 43, 1990, 595–601.
- Fra Angelico: Madonna and Child ('Madonna with the Grapes') e Fra Filippino Lippi: St. John the Evangelist, in *Opus Sacrum. Catalogue of the Exhibition from the Collection of Barbara Piasecka Johnson*, [ed.] Józef GRABSKI, Wien, Irsa, 1990, 56–61, 66–71.
- Insegnare per immagini: dipinti e sculture nelle sale capitolari, *Arte cristiana*, N. S. 78, 1990, 123–142.
- A proposito del 'frescante' della cupola del battistero di Parma, *Prospettiva*, 53–56, 1988–89 (1990), 102–108.
- La 'Madonna dei Servi' di Orvieto e i suoi rifacimenti, *Paragone*, 41, 1990, 479–481. sz. = N. S. 19–20. sz., 107–110.
- Offner, Richard: *A critical and historical corpus of Florentine painting – Bernardo Daddi, his shop and following*, Sec. 3., Vol. 4., Florence, Giunti 1991. A new edition with additional notes and bibliography by Miklós BOSKOVITS.
- Da Biagio da Traù a Lorenzo da Cattaro. Appunti sul primo Quattrocento in Dalmazia, in *Likovna kultura Dubrovnika 15. i 16. stoljeca*, [red.] Darko GLAVAN, Zagreb, 1991, 155–166.
- Dipinti e sculture in una raccolta toscana: secoli XIV–XVI*, Firenze, Centro Di, 1991.
- Il Museo Capitolare di Vercelli e una pubblicazione recente, *Arte cristiana*, N. S. 79, 1991, 453–454.
- Un libro su Pietro Lorenzetti: Volpe, Carlo: Pietro Lorenzetti, Milano, 1989 (rec.), *Arte cristiana*, N. S. 79, 1991, 387–388.
- Il maestro di Incisa Scapaccino e alcuni problemi di pittura tardogotica in Italia, *Paragone*, 42, 1991, 501. sz. = N. S. 30, 35–53.
- Libri sul duomo di Monza – Roberto Conti: Il duomo di Monza: il duomo nella storia e nell'arte, Milano, 1989, Monza il Duomo e i suoi tesori, a cura di Roberto CONTI, Credito Artigiano. Milano: Electa, 1988 (rec.), *Arte cristiana*, N. S. 79, 1991, 159–160.
- Arte e spiritualità negli ordini mendicanti: gli agostiniani e il Cappellone di San Nicola a Tolentino, Atti del Convegno tenuto a Tolentino nel 1991 (rec.), *Arte medievale*, 2. Ser. 6, 1992, 1. sz., 211–212.

- The Martello collection 2, Further paintings, drawings and miniatures: 13th – 18th century*, Firenze, Centro Di, 1992.
- I pittori bergamaschi: dal XIII al XIX secolo*, 1, Le origini, Bergamo, Bolis, 1992, IX–XII, 3–5, 67–71, 173–177, 301–306, 393–397.
- Le chiese degli Ordini Mendicanti e la pittura ai primi del '300 tra la Romagna e le Marche, in *Arte e spiritualità negli Ordini Mendicanti*, Roma, Argos, 1992, 125–149.
- Studi sul Cappellone di San Nicola: work in progress, in *Il Cappellone di San Nicola a Tolentino* [a cura di Centro Studi Agostino Trapè], Milano, Silvana Editoriale, 1, 1992, 7–10.
- Appunti per una storia della tavola d'altare: le origini, *Arte cristiana*, N. S. 80, 1992, 422–438.
- Offner, Richard: *A critical and historical corpus of Florentine painting – The origins of Florentine painting, 1100 – 1270*, Sec. 1, Vol. 1, Florence, Giunti, 1993. A new edition with additional notes and bibliography by Miklós BOSKOVITS, [assisted by] Ada LABRIOLA–Angelo TARTUFERI.
- Per la storia della pittura tra la Romagna e le Marche ai primi del '300, I, *Arte cristiana*, N. S. 81, 1993, 95–114.
- Restaurata la croce giottesca di San Felice in Piazza, *Arte cristiana*, N. S. 81, 1993, 133–137.
- Per la storia della pittura tra la Romagna e le Marche ai primi del '300, II, *Arte cristiana*, N. S. 81, 1993, 163–182.
- Studi di storia dell'arte in onore di Mina Gregori*, [coordinamento di] Miklós BOSKOVITS, Milano, Silvana Editoriale, 1994.
- Premessa, in *Studi di storia dell'arte in onore di Mina Gregori*, Milano, Silvana Editoriale, 1994, 1–2.
- Su Giusto de' Menabuoi e sul „giottismo” nell'Italia settentrionale, *Studi di storia dell'arte in onore di Mina Gregori*, Milano, Silvana Editoriale, 1994, 26–34.
- Per Stefano da Ferrara, pittore trecentesco, in *Hommage à Michel Laclotte: études sur la peinture du Moyen Âge et de la Renaissance*, Milano, Electa, Paris, Réunion des musées nationaux, 1994, 56–67.
- Immagini da meditare: ricerche su dipinti di tema religioso nei secoli XII–XV*, Milano, Vita e Pensiero, 1994 (Arti e scrittura 5).
- Su Don Lorenzo, pittore camaldolese, *Arte cristiana*, N. S. 82, 1994, 351–364.
- I tesori delle chiese senesi: capitolo secondo, *Arte cristiana*, N. S. 82, 1994, 237–240.
- Giotto o solo un parente? Una discussione [fra Giorgio Bonsanti e Miklós Boskovits], *Arte cristiana*, N. S. 82, 1994, 299–310.
- Sir John Wyndham Pope-Hennessy, in *memoriam*, *Arte cristiana*, N. S. 83, 1995, 80.
- Ancora su Paolo Schiavo: una scheda biografica e una proposta di catalogo, *Arte cristiana*, N. S. 83, 1995, 332–340.
- Mostre di miniatura italiana a New York I, *Arte cristiana*, N. S. 83, 1995, 379–386.
- Mostre di miniatura italiana a New York II, *Arte cristiana*, N. S. 83, 1995, 455–462.
- Il San Nicola da Tolentino di Piero della Francesca restaurato, *Arte cristiana*, N. S. 83, 1995, 227–230.
- Attorno al Tondo Cook: precisazioni sul Beato Angelico, su Filippo Lippi e altri, *Mitteilungen des Kunsthistorischen Institutes in Florenz*, 39, 1995, 32–68.
- Tripps, Johannes: *A Critical and Historical Corpus of Florentine Painting*, Sec. IV, Vol. VII (Part. 1). *Tendencies of Gothic in Florence: Andrea Bonaiuti*, ed. by Miklós BOSKOVITS, Florence, Giunti, 1996.
- Freuler, Gaudenz: *A critical and historical corpus of Florentine painting*, Sec. IV., Vol. 7, (Part 2), *Tendencies of Gothic in Florence: Don Silvestro dei Gherarducci*, ed. by Miklós BOSKOVITS, Florence, Giunti, 1997.
- Miniature a Brera, 1100–1422: manoscritti dalla Biblioteca Nazionale Braidense e da collezioni private* [a cura di] Miklós BOSKOVITS, con Giovanni VALAGUSSA e Milvia BOLLATI, Milano, Motta, 1997.
- Jacopo Torriti: un tentativo di bilancio e qualche proposta, *Scritti per l'Istituto Germanico di Storia dell'Arte di Firenze, settanta studiosi italiani*, [a cura di] Cristina ACIDINI LUCHINAT [et al.], Firenze, Casa Ed. Le Lettere, 1997, 5–16.
- Studi sul ritratto fiorentino quattrocentesco I, *Arte cristiana*, N. S. 85, 1997, 255–263.
- Studi sul ritratto fiorentino quattrocentesco II, *Arte cristiana*, N. S. 85, 1997, 335–342.
- La collezione Cagnola, I dipinti dal XIII al XIX secolo*, [a cura di] Miklós BOSKOVITS e Giorgio FOSSALUZZA, Busto Arsizio, Nomos Edizioni, 1998.
- Marginalia su Buffalmacco e sulla pittura aretina del primo Trecento, *Arte cristiana*, N. S. 86, 1998, 165–176.
- I pittori dell'oratorio di Santa Caterina, in *Oratorio di Santa Caterina: osservazioni storico-critiche in occasioni del restauro*, [a cura di] Maurizio DE VITA, Firenze, G. Pagnini, 1998, 47–50.
- Giotto? O solo un „parente”? Una discussione [fra Giorgio Bonsanti e Miklós Boskovits], in *Giotto and the world of early Italian art: an anthology of literature*, [ed. by] Andrew LADIS, New York–London, Garland, 1998, 1, 361–362.
- Poscritto per Stefano de' Fedeli, *Arte cristiana*, N. S. 86, 1998, 343–352.
- Un dipinto poco noto della collezione Lanckoronski e il problema di Don Diamante, *Folia Historiae Artium*, 34, 1998, 159–172.
- Die Sammlung früher italienischer Tafelbilder, in *150. Jahre Lindenau-Museum Altenburg [diese Festschrift erscheint anlässlich des 150jährigen Bestehens des Lindenau-Museums und der damit verbundenen Ausstellung, 19. April bis 19. Juli 1998]*, Altenburg, 1998, 24–26.

- Il convento del „Beato Sante” e alcune osservazioni sulla pittura marchigiana del '300, in *Il santuario del B. Sante di Mombaroccio (PS), ciclo di conferenze sul territorio per il VI centenario della morte del Beato Sante, 1394* [a cura di] Giancarlo MANDOLINI, Roma, Edigraf Editoriale Grafica, 1998, 183–211.
- Le milieu du jeune Pisanello: quelques problèmes d'attribution, *Pisanello, Actes du colloque organisé au Musée du Louvre par le Service culturel, les 26, 27 et 28 juin 1996*, Vol. 1, [établis par] Dominique CORDELLIER et Bernadette PY, Paris, La Documentation française, 1998, 83–120.
- Sassetta, Stefano di Giovanni detto il: San Francesco, in *Fioritura tardogotica nelle Marche*, catalogo della mostra tenuta a Urbino, 1998, [a cura di] Paolo DAL POGGETTO, Milano, Electa, 1998, 294–295.
- Stefano de' Fedeli (attr. a): Presentazione di Gesù al Tempio, in *Ambrogio da Fossano, detto il Bergognone, un pittore per la Certosa*, catalogo della mostra tenuta a Pavia, 1998, [a cura di] Giani Carlo SCIOCCA, Milano, Skira, 1998, 108–111.
- Masdea, M. C.: Vicende storiche di un Trittico quattrocentesco del pistoiese, [commento a], *Arte cristiana*, N. S. 87, 1999, 263–266.
- Pisanello e gli altri: un bilancio delle ricerche sulla pittura tra Lombardia e Veneto all'inizio del Quattrocento, *Arte cristiana*, N. S. 87, 1999, 331–346.
- Giubileo degli artisti: atti del Giubileo Internazionale degli Artisti, Roma, 17–18. febbraio 2000, Pontificia Commissione per i Beni Culturali della Chiesa. [Dir. responsabile] Valerio VIGORELLI, [comitato di red.] Miklós BOSKOVITS [et al.], *Arte cristiana*, N. S. 88, 2000, 81–170.
- Dipinti italiani del XIV e XV secolo: la collezione Crespi nel Museo Diocesano di Milano*, [a cura di] Miklós BOSKOVITS con la collab. di Milvia BOLLATI, Ginevra, Skira, 2000.
- Giotto a Roma, *Arte cristiana*, N. S. 88, 2000, 171–180.
- Giotto. *Bilancio di sessant'anni di studi e ricerche*, [a cura di] Angelo TARTUFERI, Firenze, Giunti, 2000, 74–94, 124–126, 138–143, 157–159, 166–169, 182–197, 208–211.
- La storia di Giuseppe e dei suoi fratelli nel Battistero di Firenze, *Arte cristiana*, N. S. 88, 2000, 329–340.
- Pasquinucci, Simona – Deimling, Barbara: *A Critical and Historical Corpus of Florentine Painting, Sec. 4, Vol. 8. Tradition and Innovation in Florentine Trecento Painting: Giovanni Bonsi and Tommaso del Mazza*, [a cura di] Miklós BOSKOVITS, Florence, Giunti, 2000.
- Il Maestro della Croce del Refettorio di Santa Maria Novella: un parente più probabile di Giotto?, in *Mitteilungen des Kunsthistorischen Institutes in Florenz*, 44, 2000 [2001], 64–78.
- Un saluto a Gian Alberto Dell'Acqua, in *Arte lombarda del secondo millennio, saggi in onore di Gian Alberto Dell'Acqua*, [a cura di] Francesca FLORES D'ARCAIS, Mariolina OLIVARI, Luisa TOGNOLI BARDIN, Milano, F. Motta, 2000, 323–325.
- Un epitaffio figurato per Federico Zeri, *Gazette des Beaux-Arts*, 135, 2000, 77–82.
- Sul Maestro dei Crocifissi Francescani e Cimabue, in *Duecento. Forme e colori del Medioevo a Bologna*, in catalogo dell'esposizione in Bologna, [a cura di] Massimo MEDICA, Venezia, Marsilio, 2000, 186, 192–200, 271–278.
- Giotto di Bondone, in *Dizionario biografico degli italiani*, 55, Roma, Istituto della enciclopedia italiana, 2000, 401–423
- Visti da vicino: appunti da un'ispezione dei mosaici del Battistero fiorentino, *Arte cristiana*, N. S. 89, 2001, 177–194.
- Offner, Richard: *A critical and historical corpus of Florentine painting – Bernardo Daddi and his circle*, Sec. 3, Vol. 5, Florence, Giunti, 2001. A new edition with additional notes and bibliography by Miklós BOSKOVITS, assisted by Ada LABRIOLA and Martina INGENDAAY RODIO.
- Domenico di Bartolo o Matteo di Giovanni? Un'attribuzione difficile, in *Opere e giorni: studi su mille anni di arte europea dedicati a Max Seidel* [a cura di] Klaus BERGDOLT e Giorgio BONSANTI, Venezia, Marsilio, 2001, 299–306.
- Emlékezés egy európai híró tudósa. Vayer Lajos pályaképe, *Új Művészet*, 12, 2001, 11. sz., 34–35.
- Il Maestro della Croce del Refettorio di Santa Maria Novella: un parente più probabile di Giotto? *Mitteilungen des Kunsthistorischen Institutes in Florenz*, 44, 2000 (2001), 64–78.
- Assisi e la pittura romana del secondo Duecento, *Il cantiere pittorico della basilica superiore di San Francesco in Assisi*, [a cura di] Giuseppe BASILE, P. Pasquale MAGRO, Assisi, 2001, Casa editrice francescana, 2001, 147–189.
- Bernhard Degenhart – in memoriam, *Lettere italiane*, 2001, 1. sz., 102–105.
- Lajos Vayer – in memoriam, *Arte cristiana*, N. S. 89, 2001, 400.
- Nell'officina di Federico Zeri, in *Venti modi di essere Zeri*, [a cura di] Mina GREGORI, Atti del convegno (Firenze, 1999), Torino, Allemandi, 2001, 19–27.
- Per Bicci di Lorenzo disegnatore, in *Aux quatre vents, a festschrift for Bert W. Meijer* [edited by], Anton W. A. BOSCHLOO, Edward GRASMAN, Gert Jan VAN DER SMAN, with the assistance of Oscar TEN HOUTEN, Florence, Centro Di [2002], 19–23.
- Ancora sul Maestro del 1419, *Arte cristiana*, N. S. 90, 2002, 332–340.
- Il Beato Angelico e Benozzo Gozzoli: problemi ancora aperti, in *Benozzo Gozzoli: allievo a Roma, maestro in Umbria* [a cura di] Bruno TOSCANO e Giovanna CAPITELLI, Cinisello Balsamo, SilvanaEditoriale, 2002, 41–55.
- La bottega del Beato Angelico tra Firenze e Roma e la formazione di Benozzo Gozzoli, in *Benozzo Gozzoli: allievo a Roma, maestro in Umbria*, [a cura di] Bruno TOSCANO e Giovanna CAPITELLI, Cinisello Balsamo, SilvanaEditoriale, 2002, 133–141.
- Florentine mosaics and panel paintings: problems of chronology, *Studies in the History of Art*, 61, 2002, 486–498.

- Appunti sugli inizi di Masaccio e sulla pittura fiorentina del suo tempo, in *Masaccio e le origini del Rinascimento*, [a cura di] Luciano BELLOSI, San Giovanni Valdarno, 2002, 53–75, 158–171, 186–189, 194–197.
- Francesca PASUT: *A critical and historical corpus of Florentine painting – Ornamental painting in Italy (1250 – 1310) an illustrated index*, Florence, Giunti, 2003, [ed. by] Miklós BOSKOVITS.
- Dipinti 1. Dal Duecento a Giovanni da Milano*, [a cura di] Miklós BOSKOVITS e Angelo TARTUFERI (Cataloghi della Galleria dell'Accademia di Firenze), Firenze, Giunti, 2003.
- Ancora su Stefano fiorentino (e su qualche fatto pittorico di Firenze verso la metà del Trecento), *Arte cristiana*, N. S. 91, 2003, 173–180.
- Italian paintings of the fifteenth century: the collections of the National Gallery of Art, systematic catalogue* by Miklós BOSKOVITS–David Alan BROWN, New York [etc.], Oxford Univ. Press, 2003.
- Un nome per il maestro del Trittico Horne, *Saggi e memorie di storia dell'arte*, 27, 2003 (2004), 57–70.
- Una mostra su Botticelli e Filippino, *Arte cristiana*, N. S. 92, 2004, 409–420.
- Per Giovanni, „dipintore di Portogallo“, in *Arte collezionismo conservazione: scritti in onore di Marco Chiarini*, [a cura di] Miles L. CHAPPELL, Mario Di GIAMPAOLO, Serena PADOVANI, Firenze, Giunti, 2004, 155–159.
- Studi recenti sulla pittura italiana in Russia: il nuovo catalogo del Museo Puškin, [collaboratori] Andrei BLIZNIKOV, Rodolfo MAFFEIS, *Artecristiana*, N. S. 92, 2004, 111–122.
- „Il mappamondo volubile“: *bibliografia degli scritti di Alessandro Parronchi* [a cura di] Eleonora BASSI, con un saggio di Miklós BOSKOVITS, Fiesole, Edizioni Cadmo, 2004.
- Da Bernardo Daddi al Beato Angelico a Botticelli, dipinti fiorentini del Lindenau-Museum di Altenburg*, catalogo della Mostra tenuta a Firenze, [a cura di] Miklós BOSKOVITS con l'assistenza di Daniela PARENTI, Firenze, Giunti, 2005.
- Ancora sulla Madonna del Carmine in Santa Maria Maggiore a Firenze, in *Medioevo*, [a cura di] Arturo Carlo QUINTAVALLE, (I convegni di Parma, 5), Milano, 2005, 302–312.
- Viatico per una monacazione, „*Tout le temps du veneour est sanz oyseuseté“: mélanges offerts à Yves Christe pour son 65ème anniversaire par ses amis, ses collègues, ses élèves, [édités par] Christine HEDIGER*, Turnhout, Brepols, 2005, 19–24.
- Preghiere dipinte (recensione del volume di Schmidt, Victor M.: *Painted Piety*, Firenze, 2005), *Arte cristiana*, N. S. 94, 2006, 81–88.
- Officina pisana: il XIII secolo, [colla collaborazione di] Ada LABRIOLA, Valentino PACE, Angelo TARTUFERI, *Arte cristiana*, N. S. 94, 2006, 161–209.
- Da Duccio a Simone Martini, in *Medioevo*, [a cura di] Arturo Carlo QUINTAVALLE (I convegni di Parma, 8), Milano, 2007, 565–582.
- The mosaics of the Baptistery of Florence* (A critical and historical corpus of Florentine painting, Sec. 1, Vol. 2) Florence, Giunti, 2007.
- Wilhelm von Bode als Kunstkennner, in [Hg.] Stefan WEPPELMAN: *Zeremoniell und Raum in der frühen italienischen Malerei*, Petersberg, Imhof Verlag, 2007, 14–26.
- Maestri senesi e toscani nel Lindenau-Museum di Altenburg*, catalogo dell'esposizione, Santa Maria della Scala, Siena, [a cura di] Miklós BOSKOVITS, con la collab. di Johannes TRIPPS, Siena, Protagon Editori, 2008.
- Guido da Siena: Adorazione dei Magi, Fuga in Egitto, Flagellazione, in *Maestri senesi e toscani nel Lindenau-Museum di Altenburg*, catalogo dell'esposizione, Santa Maria della Scala, Siena, [a cura di] Miklós BOSKOVITS, con la collab. di Johannes TRIPPS, Siena, Protagon Editori, 2008, 13–25.
- Lippo Memmi: San Giovanni Battista, Due Santi Vallombrosani, in *Maestri senesi e toscani nel Lindenau-Museum di Altenburg*, catalogo dell'esposizione, Santa Maria della Scala, Siena, [a cura di] Miklós BOSKOVITS, con la collab. di Johannes TRIPPS, Siena, Protagon Editori, 2008, 26–37.
- Due tavole poco note del primo Trecento fiorentino, *Arte cristiana*, N. S. 96, 2008, 295–306.
- A proposito del soffitto della Cappella Palatina di Palermo, *Arte cristiana*, N. S. 96, 2008, 401–412.
- Beato Angelico: Ultima cena, Andrea del Castagno: Doppio ritratto, in *Firenze e gli antichi Paesi Bassi, 1430–1530*, catalogo della mostra tenuta a Firenze, 2008, [a cura di] Bert W. MEIJER, Serena PADOVANI, Livorno, Sillabe, 2008, 109–110, 116–119.
- Giotto (bottega di): Due apostoli, Stefano di Ricco di Lapo (attr. a): I Santi Giovanni Battista e Paolo, in *L'eredità di Giotto. Arte a Firenze, 1340–1375*, catalogo della mostra tenuta a Firenze, 2008, [a cura di] Angelo TARTUFERI, Firenze, 2008, 96–97, 124–125.
- Pittura lombarda di secondo Quattrocento: qualche aggiunta e commento, *Arte cristiana*, N. S. 97, 2009, 351–364.
- Due dipinti molto insoliti dell'Angelico, in *Beato Angelico: L'alba del Rinascimento*, catalogo della mostra tenuta a Roma, 2009, [a cura di] Alessandro ZUCCARI, Giovanni MORELLO, Gerardo DE SIMONE, Milano, Skira, 2009, 103–107.
- The Alana Collection, Newark, Delaware, USA*, [ed. by] Miklós BOSKOVITS, Firenze, Polistampa, 1, 2009.
- Paolo Veneziano: riflessioni sul percorso (parte I), *Arte cristiana*, N. F. 97, 2009, 81–90.
- Paolo Veneziano: riflessioni sul percorso (parte II), *Arte cristiana*, N. F. 97, 2009, 161–170.
- Lippo Memmi: Sant'Agostino, in *La Collezione Salini. Dipinti, sculture e oreficerie dei secoli XII, XIII, XIV e XV*, [a cura di] Luciano BELLOSI, Firenze, Centro Di, 2009, 143–151.

- Dipinti 2. Il Tardo Trecento: dalla tradizione orcagnesca agli esordi del Gotico Internazionale*, [a cura di] Miklós BOSKOVITS e Daniela PARENTI (Cataloghi della Galleria dell'Accademia di Firenze), Firenze, Giunti, 2010.
- Pittura su tavola a Roma nel XII secolo: problemi aperti, *Arte cristiana*, N. S. 98, 2010, 5–20.
- Sulle tracce di un grande pittore toscano di metà Duecento, *Arte cristiana*, N. S. 98, 2010, 241–252.
- A fragment of a 14th-century Venetian crucifix in Hungary, *Bonum ut pulchrum: essays in art history in honour of Ernő Marosi on his seventieth birthday*, [ed. by] Lívia VARGA [et al.], Budapest, MTA Művészettörténeti Kutatóintézet, 2010, 213–218.
- Il Crocifisso di Giotto della Chiesa di Ognissanti: riflessioni dopo il restauro, in *L'officina di Giotto. Il restauro della Croce di Ognissanti*, [a cura di] Marco CIATTI, Firenze, Edifir, 2010 (Problemi di conservazione e restauro 28), 47–62.
- Considerazioni sulla Maestà del Museo Puškin, in *Agli albori della pittura fiorentina. La Maestà del Museo Puškin di Mosca*, catalogo della mostra tenuta a Firenze 2011–2012, [a cura di] Angelo TARTUFERI, Firenze–Milano, Giunti, 2011, 41–55.
- Maestà monumentali su tavola tra XIII e XIV secolo: funzione e posizione nello spazio sacro, *Arte cristiana*, N. S. 99, 2011, 13–30.
- Una tavoletta senese del 1326 e alcune proposte per Guido Cinatti, *Arte cristiana*, N. S. 99, 2011, 415–422.
- Carlo Volpe: alcuni ricordi, *Paragone*, 62(2012), Nr. 743/745. 3. Ser. Nr. 101–102, 5–13.
- Painters in Florence after the „Black death”. The Master of the misericordia and Matteo di Pacino. by CHIODO, Sonia, ed. BOSKOVITS, Miklós, Firenze, Giunti, 2011 (A critical and historical corpus of Florentine painting. Sec. 4., Vol. 9.).

Összeállította: Végh János

Bogyay Tamás a jáki templom nyugati kapuja előtti ideiglenes állványon, 1990. szeptember 7-én
(Mezey Alice felvétele)

